

«Παράξενο δεν είναι;» είναι ο τίτλος της παράστασης (από ένα στίχο του Γιάννη Ρίτσου), που υπογράφει η ίδια μαζί με τον Θάνο Μικρούτσικο που παρουσιάζεται έως τις 30 Δεκεμβρίου στο Μέγαρο Μουσικής. Παράλληλα αυτές τις ημέρες κυκλοφόρησε το νέο της βιβλίο **«Χριστούγεννα καιρός για θαύματα»** από τις εκδόσεις Πατάκη σε εικονογράφηση Ελένης Τσάπρα. Η Μαρία Παπαγιάννη γράφει παραμύθια και λέει παραμύθια, όμως κυρίως **ζει το παραμύθι της ζωής της** μαζί με τα παιδιά της και τον άντρα της, το συνθέτη Θάνο Μικρούτσικο, προσπαθώντας να κάνει την κάθε μέρα γιορτή.

Μαρία Παπαγιάννη

Τίποτα δεν μπορεί ν' αντικαταστήσει το «μια φορά κι έναν καιρό...»

ΕΥΝΕΝΤΕΥΕΝ // ΣΤΗΝ ΤΕΑ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ

► Γράφεις για τα παιδιά ή και για μεγάλους;

Πιστεύω ότι όλα τα έργα που είναι για παιδιά είναι και για μεγάλους και πολλές φορές δανειζομαι και κάτι που έχει πει η Θέλα Λάγκερλεφ «Το καλό έργο για παιδιά είναι καλό όταν αρέσει τόσο στους μεγάλους όσο και στους μικρούς, δηλαδή όταν λέει την αλήθεια». Αυτό το πιστεύω απόλυτα, όπως πιστεύω σε ένα κείμενο που αντιμετωπίζει τα παιδιά ισότιμα και δεν παιδικίζει. Τα παιδιά έχουν την ωριμότητα να καταλάβουν. Η παιδική λογοτεχνία πρέπει να ενθαρρύνει την ενηλικίωση. Δεν νοείται έργο για παιδιά που να μην τους έρχεται λίγο... φαρδύ για να τους αφήνει ένα περιθώριο να μεγαλώσουν. Όπως τα ρούχα.

► Τι είναι αυτό που λείπει από τους μεγάλους, ώστε να μην τους επιτρέπει να πιστεύουν στα παραμύθια;

Έχουμε αλλοτριωθεί και τα παραμύθια θέλουν καθαρή ματιά. Σκέφτομαι καμιά φορά ότι οι μεγάλοι έχουν ανακαλύψει ένα σεντούκι κι εκεί κρύβουν τα πιο πολύτιμα της ζωής τους, επειδή μέσα στους ρυθμούς της καθημερινότητας δεν απομένει χρόνος. Κι όλο λέμε... «θα τα διαβάσω αυτά τα βιβλία...

θα ακούσω αυτές τις μουσικές... Θα πάω βόλτα... θα παίξω με τα παιδιά μου...θα συναντηθώ με τους φίλους μου, όταν θα έχω χρόνο». Μόνο που όλα αυτά τα έχουμε κρύψει τόσο καλά στο σεντούκι που τα έχουμε ξεχάσει για. Για τους γονείς είναι πιο εύκολο αν έχουμε τη διάθεση -κι αυτή είναι ευχή μου- να ξαναδούμε τον κόσμο μέσα από τα μάτια των παιδιών και να ανακαλύψουμε ξανά τις έννοιες των πιο απλών πραγμάτων. Θέλει εξάσκηση για να ξαναβρούμε το νήμα και να ξαναιώσουμε τη μαγεία των παραμυθιών, αλλά αξίζει τον κόπο.

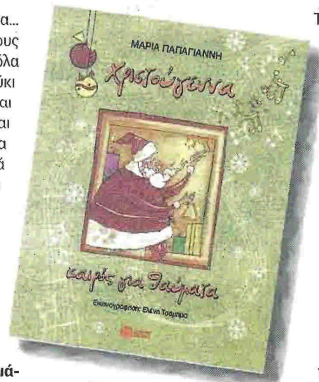
► Παίρνοντας ως αφορμή την παράσταση, ας μιλήσουμε για μια άλλη...«μακρινή» χώρα από την οποία έχουν χαθεί τα όνειρα και στην οποία τα δεκαεξάρικα παιδιά αποφασίζουν να βρουν το κλειδί των οραμάτων. Πόσο πρέπει να ταξιδέψουν για να φέρουν πίσω τα όνειρα;

Νομίζω ότι, όπως τα παραμύθια έτσι κι η ζωή, είναι ένα ταξίδι. Κι όπως λένε τα παραμύθια, τα πράγματα δεν χαρίζονται... πρέπει να τα βάλεις με τους εφιάλτες σου... να τα βάλεις με τις χειρότερες σκέψεις σου... να διασχίσεις το δάσος, για να φτάσεις στο τέλος και να ζήσεις καλά! Μόνον αν έτσι ωριμάσεις θα μπορέσεις να αποκτήσεις το κλειδί του Παραδείσου. Οι νέοι δεν είναι - και δεν μπορούμε να απαιτήσουμε να είναι- ήδη έτοιμοι ή να έχουν έτοιμη την άποψη για τη ζωή τους. Αρκεί η ορμή τους. Αρκεί που δεν συμβιβάζονται και αντιστέκονται. Αυτό μας γεμίζει δύναμη και αισιοδοξία. Εκεί που βλέπαμε μόνον στάχτες ανακαλύπτουμε μικρές σπίνες που κρύβουν μεγάλα θαύματα.

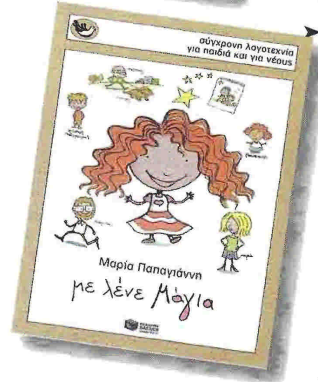
► Πώς μπορούμε, αλήθεια, να πιστέψουμε πάλι στα θαύματα των ανθρώπων και των παραμυθιών; Πώς μπορούμε να πιστέψουμε στον Άγιο Βασίλη;

Κυρίως πρέπει να πιστέψουμε στα θαύματα της καθημερινότητας. Τα Χριστούγεννα είναι από μόνα τους ένα θαύμα, γιατί είναι μια εποχή που έχουμε τη δυνατότητα να ξεσκονίσουμε τη σκόνη από την κάθε μέρα. Θα στολίσουμε το σπίτι, θα ασχοληθούμε με τα παιδιά μας, θα μαγειρέψουμε μαζί, θα καταστρώσουμε τα σχέδια των επόμενων ημερών... Κι αν ίσως κάποιοι δεν πιστεύουν στον Άγιο Βασίλη, ας έχουν το νου τους, κάτι ή κάποιος μπορεί να τους κτυπήσει την πόρτα!

► Υπάρχουν κάποιοι κανόνες στα παραμύθια;

Τα παιδιά δεν έχουν ανάγκη από κανόνες. Μόλις τους πεις τη μαγική φράση «Μια φορά κι ένα καιρό» έχουν κιόλας μπει στον κόσμο των παραμυθιών. Γνωρίζουν καλά τη σύμβαση. Και θα τρομάξουν και θα χαρούν και θα διαφωνώ με τις μαμάδες εκείνες που δεν θέλουν να υπάρχουν δράκοι και άλλα «τρομακτικά» στα παραμύθια. Το παιδί καθημερινά με τα παιχνίδια του φτιάχνει παραμύθια και γκρεμίζει τα κάστρα του και την άλλη μέρα είναι όρθια για να ξεκινήσει η φαντασία από την αρχή. Το παιδί το γνωρίζει αυτό. Το ζητούμενο είναι να είναι το κακό ευδιάκριτο στα παραμύθια, ώστε το παιδί να μαθαίνει πως θα προφυλαχτεί. Αν στα παραμύθια όλα είναι καλά και αγγελικά, τα παιδιά δεν προετοιμάζονται να αντιμετωπίσουν το κακό στη ζωή τους.

► Πώς μπορεί να επιλέξει κανείς το καλύτερο παραμύθι;

Κανένα βιβλίο του κόσμου δεν μπορεί να αντικαταστήσει το «Μια φορά κι έναν καιρό του μπαμπά ή της μαμάς, του παππού ή της γιαγιάς. Αυτός ο κώδικας επικοινωνίας που στήνεται κάθε φορά που αρχίζει ένα παραμύθι για καληνύχτα, δεν μπορεί να αντικατασταθεί από κανένα βιβλίο του κόσμου. Είναι θλιβερό που τώρα πια, οι γιαγιάδες και οι παππούδες δε λένε παραμύθια, αλλά κάθονται με τα εγγόνια τους και βλέπουν εκπομπές στην τηλεόραση. Χαίρομαι που εγώ μεγάλωσα με παραμύθια και λυπάμαι όσους δεν έχουν γευτεί από αυτό το αντίδοτο της μεγάλης παράδοσης και της σοφίας των παραμυθιών.

► Ποια ευχή κάνει ή τι δώρο ζητάς φέτος από τον Άγιο Βασίλη;

Θα ήθελα ένα σχολείο που θα κάνει τα παιδιά να ερωτεύονται τις τέχνες... Μια οικογένεια που θα πατάει στα πόδια της γερά και θα μαθαίνει στα παιδιά της ότι το κέντρο του κόσμου είναι ο άνθρωπος... Θα ήθελα να μη γυρνάμε σελίδα στον πόνο του άλλου. Μπορεί αυτά να μοιάζουν με πολυλογίες μιας γραφικής, αλλά εγώ αυτή την ευχή θα έκανα! Να μη σταματήσουν τα παιδιά να ονειρεύονται και να καταφέρουμε κι εμείς να ονειρευτούμε τα δικά τους όνειρα μήπως κι έτσι φτάσουμε στο «Ζήσαν αυτοί καλά κι εμείς καλύτερα».

ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ

Είναι θλιβερό που τώρα πια, οι γιαγιάδες και οι παππούδες δε λένε παραμύθια, αλλά κάθονται με τα εγγόνια τους και βλέπουν εκπομπές στην τηλεόραση

